

Españiko Gizon Ospetsuenak

● Eleizgizon bat bez, amabost espaiñol famaduenen artean

● Amabostetariko geienak, fedetik kanpoan bizi dira

«Hogar 2000» deritxon aldizkariak, eritxi billaketa bat egin dau; eta erresultadua guztiz kezagarria izan da, kristiñau aldetik begiratuta. Galdetu egin jake Espaiñiko periodista aditueneri, euren eritxiz ea zeintzuk direan amabost espaiñol ezaugarrienak, arlo guztietan —politikan izan ezik— geien nabarmentzen direanak.

Eritxi-emoilleak, 34 periodista izan dira: Espaiñiko periodiku ta ajentzia nagusien zuzendariak eta kazetari ospetsuak. Euron artean, asko dira katolikuak: batzuk apaizak eta beste batzuk kristiñau zintzoak, fedearen alde militante bezela lan egiten dabenak.

Erresultaduak, pentsakizun aundia eskinten deusku. Ona emen aukeratuen zerrendea, eta bakotzak lortu dituan botoak:

1. Pablo Picasso, 31.
2. Menéndez Pidal, 30.
3. Severo Ochoa, 28.
4. Pablo Casals, 18.
5. Joan Miró, 18.
6. J. M. Pemán, 15.
7. Xavier Zubiri, 14.
8. C. J. Cela, 13.
9. Rafael Alberti, 13.
10. Luis Buñuel, 13.
11. Antonio, 12.
13. Doctor Arruga, 11.
14. Salvador de Madariaga, 11.
15. Salvador Dalí, 10

Zerrenda onek ez dau bear komentariorik. Fededun batentzat, guztiz argi dagoz gauzak. Datu batzuk, orregaitiño, surraiatu egingo doguz, irakurlearen baimenagaz:

● «Eleiza ofizialeko» gizon garau batek be, ez dau lortu lenengo amabost lekuetariko bat. Aita Arrupe, ogetairugarrenera eldu da sei botogaz; Monseñor Escrivá, ogetamaikagarren agertzen da lau botogaz; eta askoz urrunago agertzen dira Herrera Kardenala boto bigaz, Bartzelonako artzobispa bategaz eta Aita Sopena beste orrenbestegaz.

● Agertzen dira zerrenda orretan katoliku zintzo batzuk; agertzen da Jaungoikoaren Erriko kristiñau bikaiñen bat. Baiña aukeratuen arteko geienak, Eleiza-

tik kanpoan bizi dira; eta bearbada batzuk, agiriko ateoak dira, agnostikuak edo indiferenteak.

Erresultadu onen aurrean, galdera au egin geinke: Zelan da posible, katoliku izeneko erri baten, erlejiño batasuna aurtortzen dauan naziño baten, bertako gizo-

nik ospetsuenak katoliku ez izatea? Zelan izan daiteke, «Españiko nobleetasunaren zerrendan», apaiz eta teologu bapere ez agertzea, kristiñau pentsalari ta artista ain gitxi egotea, Espaiñian fedea izan baita beti kultura ta artearen manifestaziño guztien oiñarria?

USTE IZAN

AMORRAZIÑO A

Rikardo Arregi

Amorrazziñoak prentsa txarra dauka. Norbaitek amorrazziño bizian dagoala esaten baldin badau, ezer onik ezin egin leikela uste izan oi da. Gizon amorratuak, gizon arrabiatuak, entzuten dogunez, animalien maillan jarten dira. Gizon orreekandik ez da ezer onik espero. Baiña lur onetan asko dira gizon arrabiatuak, amorrazziño bizian bizi diranak. Eta askotan, geientan bearbada, arrazoiak, justizia ta eskubidea euren baitan dago.

Arrazoiak gauza otz bat izan bear dauala dirudi. Norbaitek arrazoiak, bere eskubidea, berotasunarekin defenditzen dauala agiri baldin bada, beingoan uste izango da arrazoirik bako gizona dala.

Izan be, burgesiak jaso dauan gizarte onetan, arrazoiaren berotasuna ukatu nai da. Orregaitik edozein berotasun, edozein pasiño, desarrazoiaren seiñaletzat salatzen da.

Gu osterak, Euskal Erria noski, Erri erreboltatu bat gara. Bizi garean kondiziñoetan Erri erreboltatu bat izateko aalmenik ez badaukagu, gureak egin dau. Gure arrazoiak, gizontiarak diranez eta ez makiñearenak, arrazoi beroak dira. Amorrazziño bizian bizi bear geunke. Orrexek bakarrik emon leiski-

gu, egin bear dogun burrukearentzat derrigorrezkoa dogun ausardia ta zaletasuna.

Esan oi da, gizon arrabiatuak aaleziña adierazoten dauala. Eta egia galanta da au. Arrabiatua arrabiatua da, ezarritako gizartean bere gizatasunarentzat posibilitaderik aurkitzen ez daualako. Arrabiatua orrexegaitik da, bere gizatasuna defenditzeko beste posibilitaderik ez daukalako.

Seriotasunari, formalidadeari buruz, irudi guzurtiak ditugu. Edukaziñoari buruz, beste orrenbeste. Irudi ta uste orreeri jarraitu nai izatea, izugarrizko tranpa baten jaustea litzake. Besteak ezarritako bideetan ibilli gura izatea litzake. Besteak nai izandako bideetan, besteak gura izaniko eran. Ori bakotxaren nortasuna osotuteko izango balitz, zer esanik be ez; baiña bakotxaren izakerearentzat kate izateko egiñak izaterakoan, erru aundi bat lez azaltzen da.

Lotsa barik azaldu bear da, amorrazziñoan bizi gareala. Gure arrabioak ez deuskula sosegurik emoten. Eta arrabio orren berotasunean egiten dogula burruka, berotasun orregaz jaso nai dogula mundu barri bat. Orregaz Euskal Erria ber-egin gura dogula.